

14.05.2021 r.

Stan i ruch naturalny ludności w województwie małopolskim w 2020 r.

↑17,7%

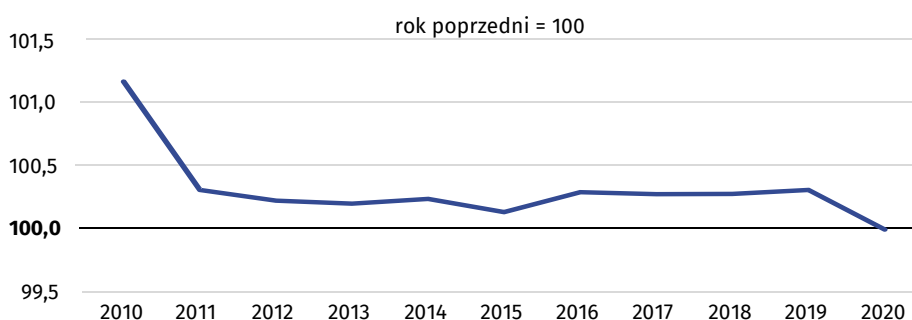
Wzrost liczby zgonów
w porównaniu z 2019 r.

W 2020 r. w województwie małopolskim wzrosła liczba zgonów w porównaniu z poprzednim rokiem. Zmniejszyła się liczba urodzeń oraz liczba małżeństw. Przyrost naturalny przyjął ujemną wartość, a ogólne saldo migracji stałej pozostało dodatnie. Postępujący proces starzenia się mieszkańców potwierdził wzrost mediany wieku, a także wskaźników starości i wsparcia międzypokoleniowego.

Stan i struktura ludności

Liczba ludności województwa małopolskiego na koniec grudnia 2020 r. wyniosła 3410,4 tys. osób i stanowiła 8,9% w ogólnej liczbie ludności kraju. W porównaniu z 2019 r. odnotowano jej spadek o 0,01% (kraj – spadek o 0,3%).

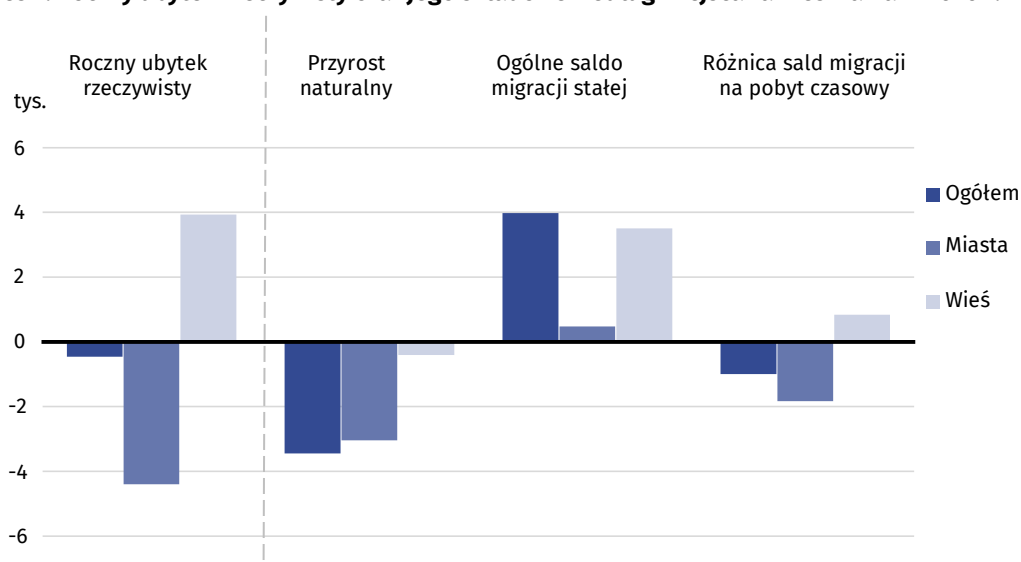
Wykres 1. Dynamika zmian liczby ludności
Stan w dniu 31 grudnia

Roczny ubytek rzeczywisty, na który złożyła się suma ujemnej wartości przyrostu naturalnego, dodatniego salda migracji stałej oraz ujemna różnica sald migracji na pobyt czasowy, wyniósł minus 0,5 tys. osób (kraj – minus 117,6 tys. osób). W miastach województwa odnotowano spadek o 4,4 tys. osób. Jedynie na wsi liczba ludności wzrosła o 3,9 tys. osób.

Roczny ubytek rzeczywisty
w województwie małopolskim
wyniósł minus 0,5 tys. osób

Wykres 2. Roczny ubytek rzeczywisty oraz jego składowe według miejsca zamieszkania w 2020 r.

W porównaniu z poprzednim rokiem wzrost liczby ludności odnotowano w 7 powiatach: wielickim (1,2%), krakowskim (0,8%), myślenickim i limanowskim (po 0,3%), Krakowie, nowosądeckim i bocheńskim (po 0,1%). W pozostałych 15 powiatach liczba mieszkańców zmniejszyła się. Najwięcej osób ubyło w Tarnowie (0,9%).

W 2020 r. województwo małopolskie nadal znajdowało się w grupie aktywnych demograficznie osiągając typ D według typologii Webba, który oznacza ujemny przyrost naturalny kompensowany przez dodatnie saldo migracji. Do aktywnych demograficznie zaliczono 7 powiatów województwa małopolskiego, które zostały zakwalifikowane do typów: A, C i D. Przewaga dodatniego przyrostu naturalnego nad ujemnym saldem migracji (typ A) wystąpiła w 2 powiatach: limanowskim i nowosądeckim. Typ B, w którym dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji nie osiągnął żaden z powiatów. Dodatni przyrost naturalny był niższy od dodatniego salda migracji (typ C) odnotowano w powiatach: bocheńskim, myślenickim i wielickim. Ujemny przyrost naturalny, który był kompensowany przez dodatnie saldo migracji (Typ D) obserwowano w Krakowie i powiecie krakowskim.

W końcu 2020 r. w miastach województwa małopolskiego mieszkało 1639,8 tys. osób, a na wsi 1770,7 tys. osób. W porównaniu z 2019 r. odnotowano ubytek liczby ludności w miastach (minus 4,4 tys. osób), natomiast na wsi wzrosła liczba ludności o 3,9 tys. osób (kraj: miasta – spadek o 128,0 tys. osób; wieś – wzrost o 10,4 tys. osób).

Udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności wyrażony współczynnikiem urbanizacji wyniósł 48,1% (kraj – 59,9%) i w stosunku do poprzedniego roku zmniejszył się o 0,1 p. proc. Wyższe współczynniki od średniej wojewódzkiej odnotowano w 3 powiatach: chrzanowskim (61,3%), oświęcimskim (52,2%) i olkuskim (48,2%). Najmniej zurbanizowany był powiat tarnowski (11,8%).

Gęstość zaludnienia wyniosła 225 osób na 1 km² (kraj – 122 osoby). Wskaźnik ten wykazuje znaczne zróżnicowanie przestrzenne w województwie od najwyższego w Krakowie (2386 osób/km²) do najniższego w powiecie miechowskim (72 osoby/km²).

W strukturze ludności według płci niezmiennie od kilku lat przeważały kobiety, które stanowiły 51,5% ludności województwa (kraj – 51,6%). Współczynnik feminizacji, określający liczbę kobiet przypadających na 100 mężczyzn, pozostał na niezmiennym poziomie od kilku lat i wyniósł 106 (kraj – 107).

Przewagę liczby kobiet nad liczbą mężczyzn odnotowano w 21 powiatach. Najwyższa dysproporcja płci, przewyższająca średnią w województwie, była w Krakowie, gdzie współczynnik feminizacji wyniósł 114. Podobnie jak w 2019 r. wyjątek stanowił powiat limanowski, w którym wskaźnik maskulinizacji, tj. liczba mężczyzn przypadająca na 100 kobiet, wyniósł 100,2.

Obserwowana w ciągu ostatnich lat tendencja wzrostu mediany wieku, wskaźników starości i wsparcia międzypokoleniowego w dalszym ciągu potwierdziła proces starzenia się mieszkańców województwa.

Na koniec 2020 r. mediana wieku mieszkańców województwa małopolskiego wyniosła 40,4 lat (kraj – 41,7 lat) wobec 40,0 lat w 2019 r., co oznacza, że połowa populacji nie osiągnęła tego wieku, a druga połowa go przekroczyła.

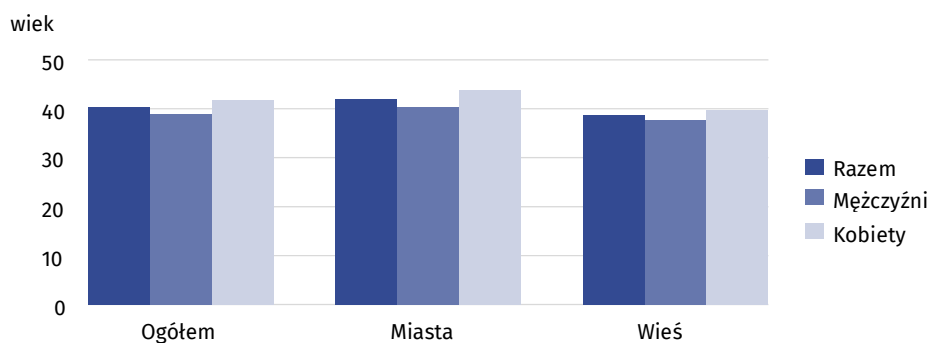
Według typologii Webba województwo było aktywne demograficznie (typ D)

Kobiety stanowiły 51,5% ludności województwa, a współczynnik feminizacji wyniósł 106

Mediana wieku ludności wyniosła 40,4 lat

Wykres 3. Mediana wieku ludności według płci i miejsca zamieszkania w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Przeciętnie ludność na obszarach wiejskich województwa była młodsza od ludności mieszkającej w miastach. Mediana wieku ludności wsi wyniosła 38,7 lat wobec 42,0 lata mieszkańców miast. Biorąc pod uwagę medianę wieku według płci, mężczyźni byli młodszy od kobiet. Me-

diana wieku mężczyzn w województwie małopolskim wyniosła 39,0 lat (kraj – 40,1 lat), a kobiet 41,8 lat (kraj – 43,3 lata).

Podobnie jak w 2019 r., statystycznie najmłodszy mieszkańcy województwa mieszkali w powiecie limanowskim, gdzie mediana wieku wyniosła 36,4 lat, a najstarsi w Tarnowie – 44,4 lata.

W końcu 2020 r. wskaźnik starości wyniósł 107 osób w wieku 65 lat i więcej na 100 dzieci w wieku 0–14 lat (średnio na 100 potencjalnych wnuków przypadało 107 dziadków i babć), tj. o 2 osoby więcej niż w 2019 r. (kraj – 121 osób).

W połowie powiatów, wskaźnik starości osiągnął wartość poniżej 100 osób (więcej dzieci niż osób starszych). Najniższą jego wartość odnotowano w powiecie limanowskim – 69 osób.

Drugą połowę stanowiły powiaty, w których wartość wskaźnika starości wyniosła 100 osób i więcej, w tym najwięcej w Tarnowie (171 osób).

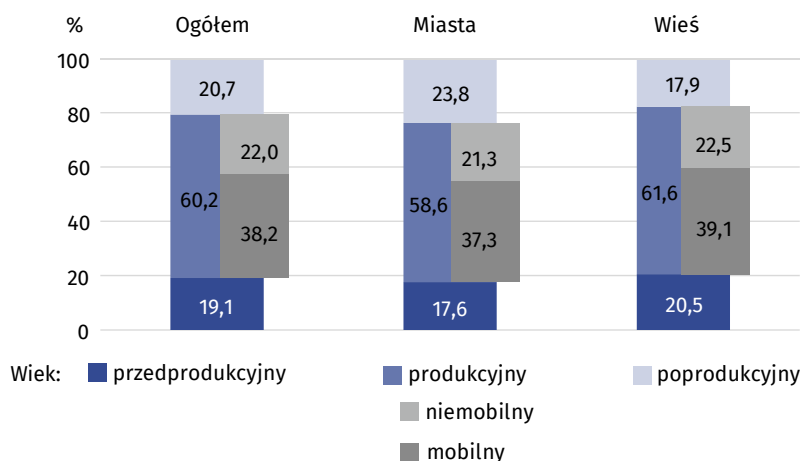
Na określenie potrzeb związanych między innymi z opieką społeczną i ochroną zdrowia pozwala wskaźnik wsparcia osób najstarszych, zwany także wskaźnikiem wsparcia międzypokoleniowego. W 2020 r. wskaźnik ten wyniósł 12 osób (kraj – 11 osób) wobec 11 osób w 2019 r. Oznacza to, że 12 osób w wieku 85 lat i więcej przypadało na 100 osób w wieku 50–64 lata. Zróżnicowanie wartości wskaźnika obserwowano na poziomie powiatów, tj. od najniższej wartości w powiecie myślenickim (9 osób) do najwyższej w Krakowie (16 osób).

Według typologii trójkąta Osanna, która uwzględnia strukturę ekonomicznych grup wieku, województwo nadal zostało zakwalifikowane do grupy województw młodych demograficznie. Województwo zaliczone zostało do typu młodości demograficznej (typ III), ponieważ w dalszym ciągu udział dzieci i młodzieży w wieku 0–17 lat był większy od przeciętnego w kraju o 0,9 p. proc. i wyniósł 19,1%, udział ludności w wieku 18–59/64 lata był większy o 0,7 p. proc. (60,2%), a udział ludności w wieku 60/65 lat i więcej był mniejszy o 1,6 p. proc. od średniego w kraju i wyniósł 20,7%.

W końcu roku liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym liczyła 651,6 tys. osób i w porównaniu z 2019 r. wzrosła o 0,4%. Udział tej grupy ekonomicznej w ogólnej zbiorowości wyniósł 19,1% (kraj – 18,2%). W miastach województwa udział był niższy niż na wsi o 2,9 p. proc. i wyniósł 17,6%.

Wykres 4. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku i miejsca zamieszkania w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Wskaźnik starości w województwie małopolskim wyniósł 107 osób

Według typologii trójkąta Osanna województwo należało do grupy województw młodych demograficznie (typ III)

W porównaniu z 2019 r. liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym wzrosła o 0,4%, w produkcyjnym zmniejszyła się o 0,7%, a w poprodukcyjnym wzrosła o 1,5%

Liczba ludności w wieku produkcyjnym wyniosła 2051,9 tys. osób, tj. o 0,7% mniej niż w roku poprzednim. Udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności wyniósł 60,2% (kraj – 59,5%). W miastach województwa udział ten był niższy niż na wsi o 3,0 p. proc. i wyniósł 58,6%.

Od kilku lat obserwuje się zmniejszanie liczby ludności w wieku produkcyjnym, przy proporcjonalnym zmniejszaniu liczby ludności w składowych tej grupy ekonomicznej, tj. w wieku mobilnym i niemobilnym. Liczba osób w wieku produkcyjnym mobilnym w końcu omawianego okresu wyniosła 1303,1 tys. i w porównaniu z 2019 r. zmniejszyła się o 1,2%. Udział tej grupy w ogólnej zbiorowości na koniec roku wyniósł 38,2% (w 2019 r. – 38,7%). Liczba ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym w porównaniu z 2019 r. zwiększyła się o 0,3% i wyniosła 748,8 tys., natomiast udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności był wyższy w stosunku do poprzedniego roku o 0,1 p. proc. i wyniósł 22,0%.

W dalszym ciągu obserwowano wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. Do grupy tej zaliczeni zostali mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej. W końcu analizowanego okresu grupa ta liczyła 706,9 tys. osób i w porównaniu z 2019 r. wzrosła o 1,5%. Udział omawianej grupy w ogólnej liczbie ludności wyniósł 20,7% (kraj – 22,3%). W miastach województwa udział ten był wyższy niż na wsi o 5,9 p. proc. i wyniósł 23,8%.

Relacja osób w wieku nieprodukcyjnym do wieku produkcyjnego wyniosła 66 osób

Współczynnik obciążenia demograficznego (relacja osób w wieku nieprodukcyjnym do wieku produkcyjnego) wyniósł 66 osób wobec 65 osób w 2019 r. (kraj – 68 osób). Wśród powiatów wartość tego współczynnika była zróżnicowana i wahała się od 58 osób w powiecie dąbrowskim do 72 osób w Tarnowie.

Ruch naturalny i migracje ludności

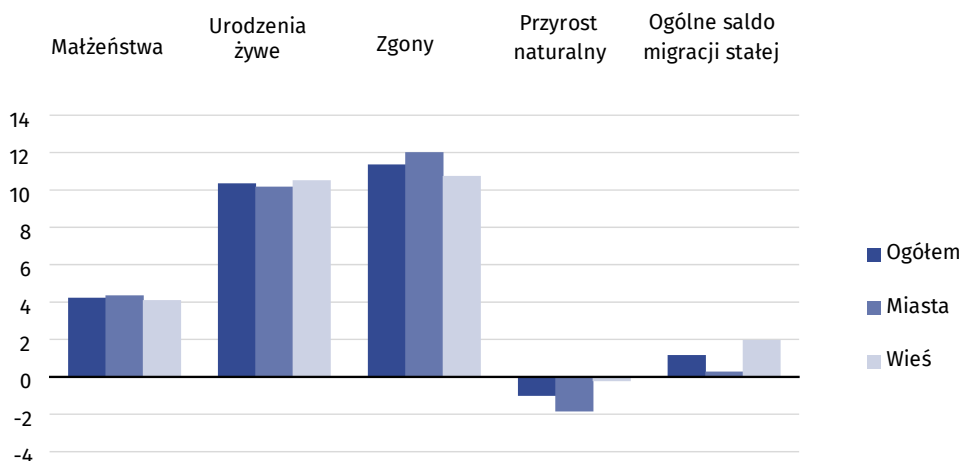
W 2020 r. w województwie małopolskim odnotowano 14,5 tys. małżeństw, tj. o 19,2% mniej niż w 2019 r. (kraj – spadek o 20,9%).

W porównaniu z 2019 r. zawarto mniej związków małżeńskich (o 19,2%)

Trwająca pandemia i liczne ograniczenia sanitarne związane z przeciwdziałaniem COVID-19 dotyczące m.in. organizacji ślubów i przyjęć weselnych mogły spowodować, że w 2020 r. mniej par zdecydowało się na zawarcie związku małżeńskiego.

Ze względu na miejsce zamieszkania, na wsi odnotowano 7,3 tys. małżeństw, tj. o 1,4% więcej niż w miastach. Współczynnik małżeństw wyrażający liczbę zawartych małżeństw na 1 tys. ludności wyniósł 4,2 (kraj – 3,8), przy czym w miastach był wyższy o 0,3 punktu promilowego (pp.) niż na wsi i wyniósł 4,4. Najwięcej małżeństw na 1 tys. ludności odnotowano w Krakowie (5,1), a najmniej w powiecie chrzanowskim (3,3).

Wykres 5. Wybrane współczynniki demograficzne na 1000 ludności według miejsca zamieszkania w 2020 r.

W omawianym roku ujemny przyrost naturalny spowodowany został przewagą liczby zgonów nad liczbą urodzeń i wyniósł minus 3,4 tys. osób. Współczynnik przyrostu naturalnego na 1 tys. ludności wyniósł minus 1,0 (kraj – minus 3,2) wobec plus 1,2 w 2019 r. W poziomie tego współczynnika wystąpiło zróżnicowanie ze względu na miejsce zamieszkania. Zarówno w miastach jak też na wsi współczynnik przyjął wartości ujemne. W miastach wyniósł minus 1,9, na wsi – minus 0,2.

Przyrost naturalny był ujemny (minus 3,4 tys. osób)

Wśród powiatów najwyższy poziom współczynnika przyrostu naturalnego na 1 tys. ludności odnotowano w limanowskim – plus 3,5; a najniższy – w chrzanowskim (minus 5,8).

W porównaniu z 2019 r. liczba urodzeń żywych spadła o 4,3% (kraj – spadek o 5,2%). Zarejestrowano 35,4 tys. urodzeń. Współczynnik urodzeń na 1 tys. ludności wyniósł 10,4 (kraj – 9,3); w miastach – 10,2, na wsi – 10,5. Najwyższa wartość współczynnika urodzeń na 1 tys. ludności wystąpiła w powiecie limanowskim (13,2); a najniższą odnotowano w powiecie chrzanowskim (7,2).

W porównaniu z 2019 r. liczba urodzeń żywych spadła (o 4,3%), a liczba zgonów wzrosła (o 17,7%)

Zarejestrowano 38,8 tys. zgonów, tj. o 17,7% więcej niż w 2019 r. (kraj – wzrost o 16,5%). Współczynnik zgonów na 1 tys. ludności wyniósł 11,4 (kraj – 12,4). W miastach współczynnik ten był wyższy o 1,3 (pp.) niż na wsi i wyniósł 12,0. Najniższą jego wartość odnotowano w powiecie wielickim (9,5), a najwyższą w powiecie miechowskim (14,8). Zmarło 124 dzieci poniżej 1 roku życia, tj. o 7,8% więcej w porównaniu z 2019 r. Współczynnik zgonów niemowląt, obliczany na 1 tys. urodzeń żywych wyniósł 3,5 i w porównaniu z poprzednim rokiem był wyższy o 0,4 pp.

Ze względu na prowadzone szczegółowe analizy dotyczące przyczyn zgonów, prezentacja danych ulega wydłużeniu do 1 roku. W związku z tym w niniejszym opracowaniu podano dane za 2019 r. Głównymi przyczynami zgonów mieszkańców województwa były choroby układu krążenia i nowotwory¹. W ogólnej liczbie zgonów, która w 2019 r. wyniosła 33,0 tys., zgony z wymienionych przyczyn stanowiły razem 72,5%, a ich łączny udział był wyższy o 6,6 p. proc. niż w kraju.

Od trwającej od marca 2020 r. pandemii, wyłącznie na COVID-19 oraz w wyniku COVID-19 i chorób współistniejących, w województwie małopolskim według stanu na 23.11.2020 r. zmarło 1,7 tys. osób². Kontynuację statystyk zgonów stanowiły codzienne raporty Ministerstwa Zdrowia, według których od 24.11.2020 r. do 31.12.2020 r. zmarło razem 1,0 tys. osób³. Łącznie w województwie małopolskim odnotowano 2,7 tys. zgonów⁴ z powodu tej choroby.

Ogólne saldo migracji na pobyt stały ukształtowało się na poziomie plus 4,0 tys. osób wobec plus 6,9 tys. osób w 2019 r. W przeliczeniu na 1 tys. ludności wyniosło plus 1,2 (kraj – plus 0,1) wobec plus 2,0 w 2019 r. W miastach i na wsi współczynnik ogólnego salda migracji stałej nadal był dodatni i wyniósł odpowiednio plus 0,3 i plus 2,0.

Spośród powiatów najwyższe ogólne saldo migracji stałej na 1 tys. ludności odnotowano w powiecie wielickim – plus 10,5; a najniższe w Tarnowie – minus 3,4.

Wyłącznie na COVID-19 oraz w wyniku COVID-19 i chorób współistniejących odnotowano 2,7 tys. zgonów

Nadwyżka liczby zameldowań nad liczbą wymeldowań spowodowała, że ogólne saldo migracji stałej było dodatnie (plus 4,0 tys. osób)

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

¹ Użyte nazewnictwo poszczególnych chorób lub ich grup jest zgodne z X-Rewizją Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych.

² Źródło: Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie – dane wg stanu na 23.11.2020 r. godz. 8:00 [Informacja MPWIS o sytuacji epidemiologicznej w Małopolsce w zakresie zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 w 2020 r. - Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krakowie - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](#) [dane pobrano 26.04.2021 r.].

³ Obliczenia własne (posumowano liczbę zgonów dniami) na podstawie danych Ministerstwa Zdrowia [Raport zakażeń koronawirusem \(SARS-CoV-2\) - Koronawirus: informacje i zalecenia - Portal Gov.pl \(www.gov.pl\)](#) [dane pobrano 07.04.2021 r.].

⁴ Łączna liczba zgonów podana na podstawie danych z dwóch wyżej wymienionych źródeł.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

Wydział Współpracy z Mediami
Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04
e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

 www.stat.gov.pl

 @GUS_STAT

 @GlownyUrządStatystyczny

Powiązane opracowania

[Zeszyt metodologiczny – Ruch naturalny. Bilanse ludności](#)

[Zeszyt metodologiczny – Migracje ludności](#)

[Sytuacja demograficzna województwa małopolskiego w 2019 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych Ludność](#)

[Baza Demografia](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Przyrost rzeczywisty ludności](#)

[Przyrost naturalny](#)

[Współczynnik feminizacji i maskulinizacji](#)

[Wiek mobilny i wiek niemobilny](#)

[Współczynnik obciążenia \(demograficznego\)](#)

[Mediana wieku](#)

[Wskaźnik starości](#)

[Saldo migracji na pobyt stały](#)